

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

REGIONALT HANDLINGSPROGRAM FOR BIBLIOTEKUTVIKLING 2017 – 2020

INNHOOLD

1.0	Innledning	4
2.0	Bakgrunn	5
2.1	Gjennomføring og økonomi	6
3.0	Bibliotekene i Finnmark	7
3.1	Folkebibliotekene	7
3.2	Bokbussene	7
3.3	Skolebibliotek i grunnskolen og videregående skole	8
3.4	Universitets- og høyskolebibliotek	8
3.5	Sametingets bibliotek/Sámedikki girjeádjju	9
3.6	Andre bibliotek	9
3.7	Finnmark fylkesbibliotek	9
4.0	Bibliotekutvikling	10
5.0	Litteraturformidling	11
5.1	E-boksamling	11
6.0	Finmarksbiblioteket	12
6.1	Litteratur	12
6.2	Foto	12
6.3	Privatarkiv	12
6.4	Finsk bibliotekjeneste	12
7.0	Regionalt handlingsprogram	14
8.0	Litteratur	16

Finnmark fylkeskommune / Finnmarkku fylkkagiella

Fylkeshuset, 9815 Vadsø

Tlf. 78 96 20 00 / fax 78 96 23 70

e-post: postmottak@ffk.no www.ffk.no

Forsidebilde: Åpningsforestillingen på Finnmark internasjonale litteraturfestival 2016 på Samovarteateret.

Foto: Sonja Siltala

Lay-out: To Typer AS – www.totyper.no

1.0 INNLEDNING

Fra vandreutstilling i forbindelse med Tråante 2017
Foto: Henrik Ørsted

Bibliotekene er en del av samfunnets kulturelle grunnmur, og brukes på tvers av alder og sosial, etnisk og kulturell tilhørighet. Kunnskapssøking og lån av bøker står ennå meget sterkt. Bibliotekets funksjon som møteplass og

demokratisk arena er nå lovpålagt, og er et verktøy for integrering, kunnskapsdeling, dannelse og sosial læring. Det må arbeides målrettet for at bibliotekene i fylket blir vellykkede moderne møteplasser og kunnskapssenter, og for at ulike bibliotektyper jobber sammen som ressurs for at Finnmarks befolkning skal ha tilgang til kunnskap og kvalitet.

Utviklingen i samfunnet, digitalisering og globalisering har gitt innbyggerne nye vaner som bibliotekene må imøtekomme med kvalitet på kultur- og kunnskapstjenestene. Det kreves at bibliotekene tilpasser seg behovene til de ulike brukerne og bidrar til formidling og tilrettelegging for kunnskapsinnhenting fra et stadig voksende kildeunivers. Undersøkelser viser at samfunnet får igjen fire ganger verdien av hver krone som investeres i folkebibliotekene. Samtidig utfordres mange bibliotek av en krevende økonomisk situasjon.

Finnmark fylkesbibliotek har de siste årene revitalisert arbeidet med bibliotekutvikling blant annet gjennom flere prosjekter, men det er fremdeles store nivåforskjeller i kvaliteten på bibliotekstjenestene i den enkelte kommune. Fylkesbiblioteket har et lovpålagt ansvar overfor kommunene når det gjelder regional utvikling av bibliotekstjenestene, men en ønsket utvikling kan bare skje ved medvirkning og egeninnsats lokalt.

Finnmark fylkesbibliotek har også ansvar for privatarkiver, fotobevaring, finnmarkslitteratur og finsk litteratur. Dette er tjenester som bidrar til en helhetlig samfunns-hukommelse og gir allmennheten, forskere og kommende generasjoner mulighet til fordypelse i Finnmarks historie og vår felles arv. Forvaltning og formidling av fylkesbibliotekets samlinger har som mål å tilrettelegge for kunnskap, innsikt, opplevelse og identitetsbygging.

2.0 BAKGRUNN

I desember 2014 vedtok Fylkestinget i sak 45/14 *Regionale kulturstrategier for Finnmark 2015-2020*. Kulturstrategiene gir overordnede og kulturpolitiske føringer for strategier og tiltak. I de regionale kulturstrategiene framgår det at Finnmark fylkeskommune har påtatt seg ansvaret med å utarbeide et regionalt handlingsprogram for bibliotekutvikling.

Det er definert fem innsatsområder i de regionale kulturstrategiene for Finnmark. Innsatsområdene er prioritert som et utgangspunkt for tiltakene i handlingsprogrammet:

- *Formidling*
- *Internasjonalt samarbeid*
- *Samarbeid og partnerskap*
- *Identitet*
- *Kompetanse*

Barneforestilling på Finnmark internasjonal litteraturfestival 2016
Foto: Sonja Siltala

Handlingsprogrammet avspeiler innsatsområdene på ulike måter. I kortform kan innsatsområdene defineres inn i bibliotekutviklingsammenheng slik:

- *Formidling: litteratur-, kultur- og kunnskapsformidling i samspill med bibliotekene og andre aktører*
- *Internasjonalt samarbeid: bibliotekfaglig samarbeid med Russland og Finland*
- *Samarbeid og partnerskap: samarbeid mellom bibliotek og bibliotektyper, og mellom bibliotek og andre organisasjoner og institusjoner, i lokal-samfunnet og på regionnivå*
- *Identitet: bevaring av kunnskap, innsikt, opplevelse og identitetsbygging for befolkningen og til språkgrupper som er viktige i fylket. Bibliotekenes formidling skal øke bevisstheten om finnmarks-identitet og nordlig identitet hos alle som bor i fylket*
- *Kompetanse: styrke fagkompetansen i bibliotekene, og styrke innbyggernes språklige, kulturelle og digitale kompetanse*

Barn og unge er gjennomgående en prioritert målgruppe innenfor alle innsatsområdene og for tiltakene i handlingsprogrammet.

Handlingsprogrammet omfatter alle bibliotek og alle fylkesbibliotekets tjenester, og formålet er et omforent og regionalt grep for å stimulere til bibliotekutvikling, litteraturformidling og bevaring og formidling av fotografier og privatarkiver fra Finnmark. Handlingsprogrammet skal være et styringsverktøy for å gjennomføre regional politikk. Dette innebærer at handlingsprogrammet skal legges til grunn for vurderinger, prioriteringer og politiske vedtak som fattes.

Handlingsprogrammet ble sendt til alle bibliotek, samarbeidspartnere innen museer og arkiver og bibliotekiere i Finnmark i august 2016, med mulighet til og ønsker om innspill. Handlingsprogrammet ble også gjennomgått i regionmøter med alle biblioteklederne i kommunene og Sametingets bibliotek i september 2016.

Behovene og utfordringene møtes delvis med dette handlingsprogram, men det er behov for en tydeligere regio-

nal bibliotekstrategi. Fylkesbiblioteket har et lovpålagt ansvar overfor folkebibliotekene når det gjelder regionale oppgaver og utvikling, men det er ikke definert et tilsvarende ansvar for utdanningsbibliotekene fra grunnskole til høgskole. Derfor vil neste skritt være en regional bibliotekstrategi som må bygges på samarbeid, sterk medvirkning og dialog med alle bibliotekene, kommunene, politikere og innbyggerne i Finnmark.

2.1 Gjennomføring og økonomi

Noen tiltak i handlingsprogrammet er til en viss grad faste og skal gjennomføres kontinuerlig. Andre tiltak er kartlegginger, prioriterte kompetansehevingstiltak eller utredninger som krever prosess og gjennomføringer som er tidsbundne og avsluttes innenfor perioden. Enkelte tiltak i handlingsprogrammet krever ekstra bevilgninger for å være gjennomførbare. Disse vil bli prioritert og fremmet samtidig med handlingsprogrammet. Det vil også være naturlig å fortsette samarbeidet om innhenting av eksterne midler til aktiviteter som for eksempel formidlingsturneer, utstillinger og festival.

Lesestund

Foto: Hannele Fors

3.0 BIBLIOTEKENE I FINNMARK

Bokbussen fra Tana og Nesseby

2016 Foto: Sonja Siltala

Finnmark fylke har i dag 19 folkebibliotek, 10 videregående skolebibliotek, 4 fagbibliotek, 1 fengselsbibliotek og 3 bokbussar. I tillegg skal grunnskolene ha egne skolebibliotek. Fylkesbibliotekets formelle, regionale ansvar er knytta særskilt til folkebibliotekene gjennom Lov om folkebibliotek. Samtidig er det både nyttig og nødvendig å se biblioteklandskapet i fylket som en helhet. Folkebibliotekene, skolebibliotekene, fagbibliotekene og fylkesbiblioteket står i relasjon til hverandre, og har felles muligheter og utfordringer.

3.1 Folkebibliotekene

Folkebibliotek er en lovpålagt kommunal oppgave, og alle fylkets 19 kommuner har et eget bibliotek. De kommunale bibliotekene har ansvar for virksomheten i egen kommune, eventuelt i samarbeid med andre kommuner og fylkeskommunen. Det må arbeides målrettet for at bibliotekene i fylket blir møteplasser og læringssteder, samt arenaer for formidling av ulike kulturuttrykk. Bibliotekene skal utvikles i takt med det øvrige samfunnet, og integrere nyutviklinger for alle brukergrupper i sin virksomhet. Sam-

tidig skal bibliotekene være samfunnets hukommelse, og ta vare på og gi tilgang til et stort kildeunivers. En vellykket balanse mellom tradisjon og modernitet krever fokus på innovasjon og utvikling. Utvikling og innovasjon betinger samarbeid og forståelse for at forskjellige typer bibliotek har ulike roller å fylle. Typisk for bibliotekene i Finnmark er store nivåforskjeller i kvaliteten på bibliotekstjenestene. Her har Finnmark fylkesbibliotek en viktig rolle å fylle for å lykkes med utviklingsoppgavene.

3.2 Bokbussene

Finnmark har i dag tre bokbussar som drives gjennom interkommunalt og grenseregionalt samarbeid. Bokbussene i Finnmark er viktige virkemidler for å støtte opp under samisk kultur og kulturformidling, samt finsk og kvensk språk og kultur. På bokbussene lånes det ut litteratur og andre typer medier som omhandler samisk kultur, samt litteratur på samisk og finsk ved siden av litteratur på norsk. De samiske bokbussene bringer samisk kultur ut til store områder, og områder hvor det kommunale folkebiblioteket ligger langt unna og derfor er lite tilgjengelig.

Levi Henriksen på Kirkenes videregående skole under litteraturfestivalen 2016

Foto: Evy Andersen

Finnmark fylkesbibliotek

Foto: Sonja Siltala

3.3 Skolebibliotek i grunnskolen og videregående skole

Opplæringsloven slår fast at «Elevane skal ha tilgang til skolebibliotek». I forskrift til opplæringsloven utdypes dette med:

”Skolen skal ha skolebibliotek med mindre tilgangen til skolebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikkje ligg i skolen sine lokale, skal vere tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen. Biblioteket skal vere særskilt tilrettelagt for skolen”.

Gode skolebibliotek er spesielt viktig i Finnmark, hvor det skåres under landsgjennomsnittet på nasjonale prøver i lesing og frafallet fra videregående skole er høyt. Bibliotekene i grunnskolen i Finnmark har et stort behov for samlingsutvikling, ressurser og ansatte med kompetanse på litteratur og kildekritikk. Det varierer sterkt i hvor høy grad skolebibliotekene blir prioritert, og ulikhetene gjenspeiles ved at bibliotekene ikke i tilstrekkelig grad er forankret i skolens planer.

De videregående skolenes bibliotek skal bidra til å realisere skolenes pedagogiske og faglige mål. Bibliotekene i videre-

gående skole i Finnmark har noe bedre personalressurser, høyere fagkompetanse og lengre åpningstid enn grunnskolebibliotekene. Bibliotekarene har et eget Fagforum for skolebibliotekarer i Finnmark. Gjennom utveksling av kunnskap, erfaringer og opplæring, felles retningslinjer og samarbeid om innkjøp og formidling har Fagforum bidratt til å skape en mer enhetlig og likeverdig skolebibliotekjeneste i Finnmark, og er en ressurs for skolene og et verktøy for elevene.

3.4 Universitets- og høyskolebibliotek

Fag- og forskningsbibliotekene er grunnsteiner i kunnskapsformidlingen innenfor høyere utdanning og en viktig del av infrastrukturen for læring og forskning ved universitetene og høyskolene. Deres fremste oppgave er å bidra til at moderinstitusjonene når sine mål. De skal i samarbeid med fagmiljøene velge ut, ordne, gjøre tilgjengelig og presentere relevante, kvalitetssikrede kunnskapskilder for forskere og studenter og fungere som læringsarena og kompetansesenter for bruk av digitale og trykte informasjonsressurser.

UH-bibliotek i Finnmark er UiT Norges arktiske universitet Universitetsbiblioteket – Alta, UiT Norges arktiske universitet Universitetsbiblioteket – Hammerfest og Biblioteket ved Sámi allaskuvla/Samisk høyskole, Kautokeino.

3.5 Sametingets bibliotek/Sámedikki girjerádjju

Sametingets bibliotek i Karasjok er forvaltningsbibliotek for Sametingets politikere og ansatte, og samtidig et kompetansesenter for samisk litteratur og samisk bibliotekjeneste med nasjonal rekkevidde. Sametingets bibliotek skal ha den mest komplette samlingen av samisk litteratur på samiske språk og om samiske forhold uavhengig av språk, til bruk for alle i landet. Finnmark fylkesbibliotek har avtafestet samarbeid med Sametingets bibliotek gjennom Finnmark fylkeskommunes samarbeidsavtale med Sametinget.

3.6 Andre bibliotek

Fengselsbibliotek har vært en nasjonal satsing og er et nødvendig og viktig tilbud for de innsattes hverdag og til kombinasjon med studier. Vadsø fengsel har et eget fengselsbibliotek som drives med statlige midler og driftes av Vadsø bibliotek.

3.7 Finnmark fylkesbibliotek

Finnmark fylkesbibliotek er regional utviklingsaktør på bibliotekfeltet og arbeider for å sikre gode og framtidsrettede bibliotekjenester til alle innbyggere i Finnmark. Virksomheten er hjemla i Lov om folkebibliotek av 20.12.85, sist revidert 01.01.2014. Fylkesbiblioteket skal være en ressurs for bibliotek og kommuner ved å gi bibliotekfaglig rådgiving til støtte for tjenesteutvikling, initiere og gjennomføre samarbeids- og utviklingsprosjekter, bistå folkebibliotekene i den nasjonale statistikkføringen og rapportere til Nasjonalbiblioteket, og følge opp bibliotekenes lånesamarbeid for effektiv og hensiktsmessig fjernlånsflyt i fylket.

Finnmark fylkesbibliotek har nasjonalt ansvar for Finsk bibliotekjeneste i Norge, tilbyr litteraturformidlingstjenester og arrangerer Finnmark internasjonale litteraturfestival. Fylkesbiblioteket driver forvaltning og innholdsformidling av Finmarksbiblioteket, en lokalhistorisk tjeneste for litteratur, foto og privatarkiv.

4.0 BIBLIOTEKUTVIKLING

Kompetanseheving i regi av Finnmark fylkesbibliotek

Foto: Sonja Siltala

Fylkesbiblioteket har ansvar for å utvikle og veilede den samlede biblioteksektoren i fylket, og jobber aktivt for å stimulere til kompetanse- og tjenesteutvikling som bidrar til nye lokale løsninger og bedre bibliotekpraksis i bibliotekene i Finnmark.

Fylkesbiblioteket arbeider aktivt med kompetanseheving for bibliotekansatte og utvikling av bibliotekene gjennom kurs, møter og aktiviteter. De siste årene har nettverksbygging gjennom etablering av fagfellesskap, tydeligere kommunikasjon og samarbeid mellom bibliotekene vært med på å øke aktiviteten i bibliotekene.

Behovet for bibliotekutvikling har bakgrunn i raske samfunnsendringer på mange områder i vårt kunnskaps-samfunn. Dette stiller stadig høyere krav til tjenester og kompetanse som bibliotekene skal gi. Finnmark fylkesbiblioteks mål med bibliotekutviklingsarbeidet er å gjøre bibliotekene i fylket til bedre aktører innenfor den bredden av tjenester hvor de forventes å levere, og at innbyggerne i Finnmark skal ha et tilbud som er aktivt og av høy kvalitet. Dette oppnås ved å arbeide med kompetanseheving, formidling, synliggjøring, fellesløsninger og omdømmebygging. Gjennom å initiere til prosjekter, tilby nye løsninger og møte de enkelte bibliotek og kommuner der de er, kan Finnmark fylkesbibliotek følge opp potensialet og stimulere til utvikling og løsninger tilpasset lokalsamfunnet.

5.0 LITTERATURFORMIDLING

Litteraturformidling har fått et større fokus de senere år. Bibliotekloven krever aktiv formidling, og det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Litteraturformidling kan knyttes til mange ulike aktiviteter, som for eksempel høytlesning eller bokbad. Hensikten er å fremme lesekompetanse som igjen bidrar til at flere i dagens samfunn kan tilegne seg kunnskap og informasjon. Fylkesbiblioteket organiserer kompetanseutvikling innen fagområdet, og legger til rette for aktiviteter i folkebibliotekene, som lese-kampanjer, forfatter- og formidlingsturneer og litteraturtilbudet i Den kulturelle skolesekken i Finnmark.

Finnmark internasjonale litteraturfestival (www.finnlitt.no) er en del av fylkesbibliotekets strategiske arbeid for å etablere møtesteder for litteraturarbeidere og litteraturinteresserte, øke lesekompetanse, leseglede og gjøre barn, ungdom og voksne i Finnmark til aktive litteraturbrukere og gode lesere. Festivalen formidler ny og eldre litteratur fra Finnmark, dessuten norsk, kvensk, samisk og russisk litteratur, nordisk litteratur og verdenslitteratur.

5.1 E-boksamling

Fylkesbiblioteket har ansvar for å ivareta og koordinere e-boksamarbeidet i fylket. I 2014 ble systemet Ebokbib anskaffet i samarbeid med alle kommunene i Finnmark. Systemet tilbys som en gratis app for smarttelefoner og nettbrett, og tilrettelegger for utlån av e-bøker gjennom alle bibliotek i Finnmark. Fylkesbiblioteket følger opp systemleverandør og koordinerer innkjøp og formidlingsarbeid knyttet til e-bøkene.

Skoleklasse på besøk fra Nesseby på Fylkesbiblioteket.

Foto: Sonja Siltala

Hvorfor smiler russerne så sjelden? Marina Stepnova i samtale med Marit Bjerkeng under litteraturfestivalen 2016 Foto: Sonja Siltala

6.0 FINMARKSBIBLIOTEKET

Finmarksbiblioteket ble grunnlagt som et privat bibliotek i Vadsø i 1892, med formål «at søge samle og opbevare bøger og manuskripter angaaende Finmarkens historie, etnografi, sprog, naturhistorie og statistik samt alt der iøvrigt kan tjene til oplysning om denne landsdel og dens befolkning gjennom tiderne». Finmarksbiblioteket ble formelt en del av Finnmark fylkesbibliotek i 1980 og er nå en spesialavdeling for foto, privatarkiv og litteratur.

Arkivillustrasjon

Foto: Sonja Siltala

6.1 Litteratur

Finmarksbibliotekets litteratursamling omfatter ca. 30 000 bøker og andre medier. Samlingen inneholder både verdifull historisk litteratur og ny litteratur om og fra Finnmark og skal være en ressurs til bruk for alle i fylket. Som utlånsamling er den tilgjengelig for hele landet gjennom det nasjonale fjernlånssystemet. Innholdet i samlingen skal tilgjengeliggjøres gjennom aktiv formidling som forfatter- og foredragsturnéer, digitale presentasjoner og tema-utstillinger.

6.2 Foto

Fylkesbiblioteket har fylkesansvar for fotobevaring i Finnmark og har en omfattende bildesamling som inneholder ca. 130 000 foto fra hele Finnmark. Det eldste materialet er fra 1860-tallet. Samlingen brukes aktivt, og det kommer jevnlig bildebestillinger fra privatpersoner, forlag, TV-produsenter og ulike andre institusjoner. Samtidsfotografering og innsamling av nye og gamle bilder er en stor og viktig oppgave for fotoarkivet, og det jobbes aktivt med synliggjøring av bildene, på nett og i sosiale medier, gjerne knyttet til aktuelle temaer i tiden.

6.3 Privatarkiv

Fylkesbiblioteket har fylkesansvar for privatarkiv i Finnmark. Oppgaven innebærer å styrke det regionale samarbeidet mellom institusjoner som bevarer privatarkiv i fylket, samt å arbeide for at privatarkivene blir bedre ivare-

Fra vandrestilling i forbindelse med Tråante 2017

Foto: Henrik Ørsted

tatt, bevart og tilrettelagt for bruk. Dette gjøres gjennom å sette i gang utviklingstiltak, koordinere samarbeid og ha hovedansvaret for Finnmarksarkivene, som er et arkivfaglig nettverk i Finnmark.

Fylkesbiblioteket har nærmere 200 privatarkiv etter private bedrifter, organisasjoner, lag og foreninger og enkeltpersoner, og tjenesten mottar stadig nye arkiv. Arkivene gjøres fortløpende tilgjengelig for bruk gjennom katalogisering og digitalisering. Oversikt over digitaliserte privatarkiv finnes i den nasjonale søketjenesten Arkivportalen og på fylkesbibliotekets hjemmeside. I tillegg til bevaring og tilgjengeliggjøring arbeides det med formidling og synliggjøring av samlingen gjennom foredrag, utstillinger, kurs og seminarer.

6.4 Finsk bibliotekjeneste

Fylkesbiblioteket har nasjonalt ansvar for formidling av finsk litteratur i Norge. Den finske avdelingen ble opprettet i 1984. Finsk bibliotekjeneste er en egen post på Statsbudsjettet siden 1985. Statstilskuddet er et vederlag for å være et sentralt formidlingsorgan med samlinger som stilles til disposisjon for andre bibliotek. Utgifter utover statstilskuddet dekkes av Finnmark fylkeskommune.

Finsksamlingen omfatter ca. 12 000 bøker og lydbøker, filmer, tidsskrifter, aviser og musikk. Vi sender depoter (samlinger) til bibliotek i hele landet og tilbyr vanlig lån og fjernlån av enkelttitler. Bibliotekjenesten svarer på referansespørsmål og henvendelser fra hele landet, tar imot besøk av grupper for omvisning, kunnskap og arrangerer også forfatterbesøk, foredrag og litteraturseminar.

Privatarkiver

Foto: Hannele Fors

Finsk bibliotekjeneste

Foto: Sonja Siltala

7.0 REGIONALT HANDLINGSPROGRAM FOR BIBLIOTEKUTVIKLING 2017-2020

Tiltak	Ansvar
1. Utarbeide en regional bibliotekstrategi for Finnmark	Fylkesbiblioteket
2. Gjennomføre faglige møter og kurs for bibliotekansatte	Fylkesbiblioteket, Sametingets bibliotek
3. Videreføre regionale biblioteksamarbeid og utvikle partnerskapsavtale mellom bibliotekene og andre samarbeidsinstitusjoner	Kommunene, Fylkesbiblioteket, Videregående skoler, Sametingets bibliotek
4. Utvikle bibliotekene som møteplass og debattarenaer	Kommunene, Fylkesbiblioteket
5. Utvikle bibliotekene som integreringsarena og samarbeidspartner for språkopplæring	Kommunene, Fylkesbiblioteket
6. Identifisere spesifikke samiske problemstillinger på bibliotekutviklingsfeltet	Fylkesbiblioteket, Kommunene, Sametingets bibliotek
7. Videreføre arbeidet med felles bibliotekprofil og markedsføring av bibliotekstjenester	Kommunene, Fylkesbiblioteket
8. Jobbe fram en samarbeidsplattform og en helhetlig plan for bibliotek- og brukeropplæring fra grunnskole til universitets- og høghskolenivå	Fylkesbiblioteket, Kommunene
9. Gjennomføre inspirasjonsseminar for skolebibliotekansatte/-ansvarlige og lærere i grunnskolen	Fylkesbiblioteket
10. Utarbeide og ta i bruk presentasjoner for bibliotekbesøk til skoler, barnehager og andre utdanningsinstitusjoner basert på innhold fra «Finnmarksbiblioteket»	Fylkesbiblioteket, Kommunene
11. Utvikle og oppdatere samlingene på bibliotekene	Kommunene, Fylkesbiblioteket
12. Utrede muligheten for felles biblioteksystem for alle bibliotek	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket
13. Analysere bruken av bibliotekene og identifisere potensial for økt tilgjengelighet	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket
14. Etablere alle folkebibliotek som «Bok til alle»- bibliotek og gjennomføre jevnlig inspirasjonssamlinger for leseombud	Fylkesbiblioteket, Kommunene
15. Følge opp Nordnorsk litteraturstrategi og fremme nordnorsk litteratur i Finnmark	Fylkesbiblioteket, Kommunene, Videregående skoler
16. Gjennomføre årlige formidlingsturneer	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket, Sametingets bibliotek
17. Gjennomføre årlige lesekampanjer	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket, Sametingets bibliotek

Tiltak	Ansvar
18. Fremme litteratur på språk som er viktige i Finnmark (finsk, kvensk, samisk og russisk)	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket, Sametingets bibliotek
19. Videreutvikle og synliggjøre Finsk bibliotekstjeneste	Fylkesbiblioteket, Kommunene
20. Involvere bibliotekene i arbeidet med litteraturredelen i Den kulturelle skolesekken	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket, Scene Finnmark
21. Tilgjengeliggjøre og formidle litteratur på nye språk som er i bruk i Finnmark	Kommunene, Videregående skoler, Fylkesbiblioteket
22. Ta i bruk og formidle nye digitale medietjenester	Fylkesbiblioteket, Kommunene, Videregående skoler
23. Utrede mulighetene for og jobbe for flere mer-åpne bibliotek i Finnmark	Kommunene, Fylkesbiblioteket
24. Utvikle plan for kompetanseheving for bibliotekansatte	Fylkesbiblioteket, Kommunene, Videregående skoler
25. Tilby kurs i bruk av digitale tjenester, informasjonssøk, gjenfinning av offentlig informasjon og kildekritikk	Fylkesbiblioteket
26. Gjøre Finnmark internasjonale litteraturfestival til en møteplass for litteraturaktører i Nord-Norge	Fylkesbiblioteket
27. Utarbeide en innsamlingsstrategi for Finmarksbiblioteket (litteratur, foto og privatarkiver)	Fylkesbiblioteket
28. Tilgjengeliggjøre privatarkiv, foto og litteratursamlinger via egne og nasjonale søke- og gjenfinningstjenester	Fylkesbiblioteket
29. Videreutvikle samarbeid mellom bevaringsinstitusjoner	Fylkesbiblioteket
30. Arrangere kurs og seminarer med fokus på lokalhistorisk materiale	Fylkesbiblioteket
31. Revidere bevarings- og samhandlingsplan for privatarkiver	Fylkesbiblioteket, museene, Arkivinstitusjoner
32. Videreutvikle samarbeid om Finnmark internasjonale litteraturfestival med bibliotek, forfatterforeninger og festivaler på tvers av grensene	Fylkesbiblioteket
33. Videreføre avtale om utveksling av lokalhistorisk litteratur med Murmansk fylkes vitenskapsbibliotek	Fylkesbiblioteket
34. Utvikle fellesprosjekt med Murmansk regionale barne - og ungdomsbibliotek om bibliotekstjenester til barn	Fylkesbiblioteket
35. Etablere kontakt og videreutvikle samarbeid med Lappland landskapsbibliotek om økt deling og erfaringsutveksling av fagkompetanse	Fylkesbiblioteket

8.0 LITTERATUR

Aabø, S. (2005) "Are public libraries worth their price?: A contingent valuation study of Norwegian public libraries", I: *New Library World*, Vol. 106

Folkebibliotekloven (1985) Lov om folkebibliotek.
Hentet fra: lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108

Forskrift til opplæringslova (1998)
Hentet fra: lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-23-724/KAPITTEL_23#KAPITTEL_23

Johansen, O. (2016, 06. juli) Bibliotekene i Finnmark i 2015: 40 % flere aktiviteter. *Sågat*, s. 9

NOU 2013:4 *Kulturutredningen 2014*.
Hentet fra: www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2013-4/id715404/

Opplæringsloven (1998) Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa.
Hentet fra: lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61

Privatarkivstrategi 2015-2020, Arkivverket
Hentet fra arkivverket.no/arkivverket/Arkivutvikling/Privatarkivstrategi-2015-2020

Annet bakgrunnsmateriale:
Kulturdepartementet (2015) *Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018 – Statens oppgaver og ansvar for utvikling av folkebibliotekene*. Oslo: Kulturdepartementet
Hentet fra: www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-bibliotekstrategi-2015-2018/id2429329/

Finnmark fylkeskommune (2015) *Regionale kulturstrategier for Finnmark 2015-2020*. Vadsø: Finnmark fylkeskommune
Hentet fra: www.ffk.no/planveiledning/

Åpningsforestillingen på Finnmark internasjonale litteraturfestival 2016 på Samovarteateret.

Foto: Sonja Siltala